

in een hanghmat vastgebonden, en blijft daer vier en twintig uren sonder eeten en drincken in leggen. d'Inwoonders geven voor, wanneer yemand van dese beesten gebeten wordt, dat hij sich onthouden moet van drincken, of anders sterven moet."

Hier is blijkbaar sprake van de Oranje spin van Curaçao (*Lathrodectus curaçaviensis* Müll.), waarover A. W. H. v. Hasselt verscheidene mededeelingen deed, zoo in de Verslagen van de Nederl. Entomol. Ver. als in het Tijdschrift v. Entomologie zelf.

Nu volgt nog de bibliographie van Exquemelin's boek, waarvan ik gaarne toegeef, dat zij zeer fragmentarisch is en incompleet. Den titel van het oorspronkelijke werk en van den herdruk van Van Wesselm vindt men boven in den tekst.

De 2e en 3e Hollandsche herdruk verscheen bij Nicolaas ten Hoorn te Amsterdam.

In 1700 verscheen een anonieme herdruk, eveneens bij Nicolaas ten Hoorn met allerlei bijvoegsels, ontleend aan de bijvoegsels van den Engelschen herdruk van 1699: „Historie der Boecaniers of Vrijbuiters van America”.

Behalve de anonieme edities verschenen de buitenlandsche veelal onder verbasterde of totaal andere namen, zelfs bv. de Spaansche vertaling, nog wel bij Jan ten Hoorn gedrukt en niet te Colonia Agrippina (Keulen) bij L. Struickman, zooals beweerd werd.

Spaansch: Don Antonio Freyre „Piratas de la America” Jan ten Hoorn, Amsterdam 1681.

Duitsch: A. O. Nürnberg Americanische Seeräuber von A. O. Nürnberg. 1679.

Engelsch: J. Exquemeling „Bucaneers of America by John Exquemelin”. Eerste druk 1684. Herdruk 1695 met vele toevoegingen. Idem 1699 omgewerkt enz.

Fransch: Al. Olivier Oexmelin. Histoire des aventuriers, des filibustiers et des boucaniers d'Amérique par Alexander Olivier Oexmelin. 1686.

Talrijke herdrukken, o.a.

1744. Trévoux-editie in 4 deelen (waarin ook Johnson's Pirates Anglais”).

1920. Laatste Fransche herdruk in de Editions de la Sirène.

Nunspeet, Dec. 1944.

Zes voor de Nederlandsche Fauna nieuwe *Coleoptera* uit Zeeland

door

P. J. BRAKMAN.

Bembidion tenellum Er.

In 1946 kwam deze soort op drie verschillende niet-geïnuundeerd geweest zijnde plaatsen op Walcheren plotseling voor den dag: 2 exx. Oostkapelle, 30.III.1946; 2 exx. Nieuw en St. Joosland, 13.IV.1946; 6 exx. Arnemuiden, 6.VII.1946 en 8 exx. Arnemuiden 3.VIII.1946. Daar op de bovengenoemde plaatsen gedurende een reeks van minstens acht achtereenvolgende jaren verzameld werd, is het niet aan te nemen, dat de soort al die jaren over het hoofd werd gezien, doch moet aan een plotseling optreden worden gedacht, welk verschijnsel bij Carabiden bekend is. De twijfel omtrent het voorkomen in ons land van deze soort, geuit door Everts (3) en Klynstra (8) is dus ongegrond gebleken. Haar verspreidingsgebied is zeer groot: Europa, West-Siberië, Voor-Azië, bij voorkeur op zouthoudende plaatsen.

Nauw verwant aan *tenellum* is de in Midden-Europa aan rivier-oeveren voorkomende *azurescens* Wagn., waarvan W a g n e r (12) en N e t o - l i t z k y (10) een goede diagnose geven. Beide soorten kunnen als volgt gescheiden worden :

tenellum : voorhoofds-groeven tusschen de oogen parallel, zij zetten zich op den clypeus voort als twee convergeerende lijnen, deze lijnen hebben derhalve een andere richting dan de voorhoofds-groeven zelf. De basis van het halsschild vertoont bij de achterhoeken een zeer kleine uitranding, waardoor de achterhoeken zelf eenigszins naar voren en naar buiten gericht zijn.

azurescens : voorhoofds-groeven reeds tusschen de oogen convergeerend, op den clypeus voortgezet door twee fijne lijnen die dezelfde richting hebben. Achterhoeken van het halsschild recht, niet vooruitspringend, de basis zonder uitranding.

In tegenstelling tot *tenellum* is *azurescens* niet halophiel. Haar verspreidingsgebied is ook veel kleiner, in hoofdzaak beperkt tot Midden-Europa. De mededeeling van Dr. U y t t e n b o o g a a r t (11) dat *azurescens* een soort van de zuidhelling der Alpen is, moet in zooverre gecorrigeerd worden, dat *azurescens* op verschillende plaatsen in Duitschland gevonden is, evenwel meest montaan of submontaan. J e a n n e l (6) vermeldt de soort o.a. uit het Seine-bekken. Zelf bezit ik de soort uit Neder-Oostenrijk. Het voorkomen in ons land is twijfelachtig, doch niet onmogelijk, de Maasoevers in Z. Limburg bieden de beste kansen.

Quedius pallipes Luc. (*hammianus* Sharp).

Door de mededeeling van J o y (7) : "in salt marshes" op deze soort opmerkzaam gemaakt, bleek al spoedig, dat met zijn korte diagnose niet veel te beginnen was. Raadpleging van het uitstekende werk van G r i d e l l i (5) bracht meer licht. De nieuwe soort, die door G r i d e l l i als een subspec. van *picipennis* Payk. beschouwd wordt, onderscheidt zich daarvan door de aanwezigheid van één (of enkele dicht bij elkaar geplaatste) stippel(s) op het halsschild, die zich bevindt (bevinden) achter en aan de buitenzijde van de laatste stippel van de normale rij van drie stippels op de schijf van het halsschild. De afstand tusschen den apex van den aedeagus en van de parameer is grooter dan bij *picipennis*, de parameer is slanker en gestrekter, meer toegespitst. De dekschilden zijn bij *pallipes* duidelijk langer dan bij *picipennis*, even lang als het halsschild, bij *picipennis* korter dan het halsschild. Kleur der dekschilden gewoonlijk roodbruin ; evenals bij *picipennis* komen evenwel ook geheel zwarte exemplaren voor, hoewel zeldzamer. Volgens J o y zijn de alae bij *pallipes* lang en toegespitst, bij *picipennis* kort en afgeknot.

De nieuwe soort blijkt aan de Zeeuwsche buitenwateren niet zeldzaam te zijn onder aanspoelsel aan de zeedijken ; alles wat op deze plaatsen aan *picipennis* werd gevangen, blijkt tot *pallipes* te behooren. Het verspreidingsgebied van *pallipes* is volgens G r i d e l l i : kuststreken van Engeland, Frankrijk en de Middellandsche Zeelanden, IJsland. Daarentegen schijnt *picipennis* kuststreken te mijden.

Cryptophagus vini Panz. (*obcordatus* Mrsh.)

De eerste keer werd deze soort geklopt uit een omgehakte iep, waaraan de verdroogde bladeren nog vastzaten : 1 ex. Oostkapelle, 13.VII.1944. Vanzelfsprekend was dit slechts een toevalsvondst. Toen mij eenmaal bekend was, dat deze soort o.a. in Frankrijk en Engeland veelvuldig op *Ulex europaeus* voorkomt, bracht afkloppen van deze struik de nieuwe soort in enkele honderdtallen in het klopnet, Vrouwepolder, 30.III.1946.

Door de onderzoekingen van B r u c e (1) is komen vast te staan dat

vini Panz. en *villosus* Heer twee geheel verschillende soorten zijn, die door de beharing der dekschilden overigens gemakkelijk te scheiden zijn. Bovendien komt *villosus* op andere planten voor: volgens enkele Fransche auteurs op distels, in ons land vrij gewoon op bloeiende dennen. In het groote *Cryptophagus*-materiaal der Ned. collecties, dat ik tot dusver heb onderzocht, komt *vini* niet voor, zoodat Walcheren voorloopig de eenige Ned. vindplaats is.

Volgens Méquignon (9) moet deze soort *obcordatus* Mrsh. heten.

Phalacrus brisouti Rye (*hybridus* Flach.)

1 ex. Arnemuïden VIII.1941; 1 ex. Arnemuïden, VII.1942; 2 exx. Nieuw en St. Joosland, VI.1942; 18 exx. Nieuw en St. Joosland, 7.VII.1946, zeedijk van het Sloe. De verspreiding van deze soort is volgens Winkler (13): Engeland, Midden-Europa, Noord-Afrika. In mijn omgeving bij voorkeur op grassen op de zeedijken.

Phalacrus championi Guill. (*brunnipes* Rye.)

Van deze soort vond ik slechts 1 ex., N. en St. Joosland, VI.1942. De heer R. Batten te Middelburg vond de soort eveneens in 1 ex. te Kleverskerke, 11.VIII.1945. Volgens Winkler uitsluitend in Engeland gevonden.

Bij gebruik van een microscoop (40 x) kan de volgende tabel, ontleend aan Ganglbauer (4), ter onderscheiding van de Ned. soorten van het genus *Phalacrus* Payk. goede diensten bewijzen ter eerste oriëntering:

1 (2)	Halsschild aan de basis niet gerand	<i>championi</i> Guill.
2 (1)	Halsschild tenminste in het midden van de basis fijn gerand.	
3 (4)	Lichaam langwerpig-eirond, minder sterk gewelfd, de geheele bovenzijde microscopisch fijn gehagrineerd	<i>caricis</i> Strm.
4 (3)	Lichaam kort-ovaal, sterk gewelfd.	
5 (6,7)	De geheele bovenzijde microscopisch gehagrineerd	<i>coruscus</i> Panz.
6 (5,7)	Alleen de dekschilden gehagrineerd	<i>brisouti</i> Rye.
7 (5,6)	De geheele bovenzijde glad, niet gehagrineerd.	
8 (9)	Minstens 3 mm. lang	<i>grossus</i> Er.
9 (8)	Hoogstens 2 mm. lang	<i>substriatus</i> Gyllh.

Langelandia anophthalma Aubé.

De heer R. Batten te Middelburg ving van deze soort 1 ex. te Kleverskerke, 3.XI.1945, in het rottend hout van een paal. Het diertje had zich vastgeklemd aan het prosternum van een ex. *Valgus hemipterus* L. De soort is in alle omliggende landen, inclusief Engeland, gevonden, doch schijnt overal zeldzaam te zijn, wat wel te wijten zal zijn aan onze onbekendheid met de levenswijze. Joy (7) vermeldt het voorkomen in rotte pootaardappelen; de Brunier (2) op de nog niet verrotte moederknollen van aardappelplanten en onder een plank in een kippenhok. De Zeeuwsche vondst gelijkt het meest op de door Everts (3) vermelde vondst van Perris.

LITERATUUR.

1. N. Bruce: Monographie der europ. Arten d. Gattung *Cryptophagus* Hbst., in Acta zool. Fennica 20, 1936.
2. B. de Brunier: Notes Bio'ogiques, in Revue franç. d'Ent. I, 1935, p. 263.
3. Ed. Everts: Col. Neerlandica III, 1922.
4. L. Ganglbauer: Die Käfer v. Mitteleuropa III, 1899.

5. E. Gridelli: Studi sul Genere *Quedius* Steph., in Memorie d. Società ent. Italiana III, 1924, pp. 5—180.
 6. R. Jeannel: Coléoptères Carabiques I, p. 461. Faune de France 39, 1941.
 7. N. H. Joy: A practical Handbook of British Beetles, 1932.
 8. B. H. Klynstra: Mededeelingen over Ned. Adephaga I, in Ent. Berichten X, No. 225, 1939, p. 100—101.
 9. A. Méquignon: Observations sur quelques espèces Franç. du Genre *Cryptophagus* Hbst., in Revue franç. d'Ent. XI, 1945, pp. 148—149.
 10. F. Netolitzky: Bestimmungstabelle der *Bembidion* Arten d. pal. Gebietes, in Kol. Rundschau 28, 1943, pp. 80—81.
 11. D. L. Uyttenboogaart: Boekbespreking, in Ent. Berichten XII, no. 271/272, 1946, p. 70.
 12. H. Wagner: Beschreibungen neuer Coleopteren d. europ. Fauna IV, in Col. Centralblatt V, 1930, pp. 19—28.
 13. A. Winkler: Catalogus Col. reg. pal. 1924—1932.
- Nieuw en St. Joosland (Walcheren), Maart 1947.

Zoöcecidia van het eiland Ameland

door

W. M. DOCTERS VAN LEEUWEN.

Het faunistisch en floristisch onderzoek van een beperkt gebied heeft zeer aantrekkelijke kanten. Verzamelaars kunnen elkaars vondsten gemakkelijk aanvullen. Eilanden zijn dan ook in dit opzicht zeer geschikte studieobjecten, omdat geen twijfel kan bestaan omtrent de begrenzing van het gebied. Van de Noord-Hollandse en Friese eilanden zijn betrekkelijk weinig gallen bekend. Over de gallen van Texel ken ik geen enkel samenvattend artikel. Op Vlieland werd door V. de Vries verzameld. Een lijst van 16 zoöcecidia verscheen in 1937 in dit tijdschrift (D. v. L., 1937, p. 357). Later ontving ik nog enkele gallen van dit eiland, doch deze zijn niet meer gepubliceerd. Van Terschelling vermeldt Mac Gillavry (1913, p. X) 8 soorten en dit aantal werd vermeerderd door vondsten gedaan tijdens een door mij meegemaakte excursie van de Amsterdamse biologische studenten in 1937. Een lijst van 27 soorten verscheen in dit tijdschrift (D.v.L., 1938, p. 65). Later werden door V. Westhoff en H. Alta vele nieuwe gallen op dit eiland bijeengebracht, deze zijn evenmin gepubliceerd.

Iets beter staan wij er in dit opzicht voor, wat betreft de kennis van de gallen van het eiland Ameland. Dit eiland werd in 1935 botanisch geïventariseerd gedurende de zomervergadering van de Kon. Ned. Botanische Vereeniging. Ook enkele gallen zijn toen verzameld. Een lijst van 18 soorten verscheen in het verslag van die excursie (D. v. L., 1936, p. 353). In de zomer van 1945 kampeerden leden van de Amsterdamse biologenclub CONGO op het eiland; zij brachten 15 soorten gallen mede, waaronder 9 vormen, die nog niet van Ameland bekend waren. Ten slotte verbleef ik gedurende 14 dagen in September 1946 op het eiland. Helaas ging de helft van deze tijd door bedlegerigheid verloren. Ik verbleef in een verlaten kamp van de Duitsers bij Hollum en onderzocht het duingebied in de omgeving en ook de duinen van het Oerd, aan de Oostzijde van het eiland. De gallen van de duinplanten zullen dus wel grotendeels bekend zijn. In de in cultuur gebrachte stukken rondom de dorpjes Nes, Hollum, Ballum en Buren zal echter nog wel wat te vinden zijn, dat mijn aandacht ontsnapt is.

Het grootste gedeelte van Ameland bestaat uit droge, betrekkelijk plantenarme duinen. Slechts in het Oerd vindt men enkele vochtige duinpannen. Duinbosjes zijn nergens te vinden. Een groot gedeelte van het terrein is bedekt met duindoornstruiken en velden van lage kruipwilg.

Men vraagt zich af, hoe de galdieren het eiland bereikt kunnen heb-